

Міністерство освіти і науки України

Національний університет «Острозька академія»
Кафедра української мови та літератури

**МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ
З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Остріг

Видавництво Національного університету «Острозька академія»
2018

*Методичні поради
обговорено й схвалено на засіданні
навчально-методичної ради
Національного університету «Острозька академія»
(протокол № 3 від 15 лютого 2018 року)*

Автор-укладач – **І. М. Хом'як**, доктор педагогічних наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, завідувач кафедри української мови та літератури Національного університету «Острозька академія»

Рецензенти –

Н. В. Романишина, доктор педагогічних наук, професор кафедри української літератури Рівненського державного гуманітарного університету

В. М. Жуковський, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови та літератури Національного університету «Острозька академія».

Методичні поради з методики викладання української мови у вищих навчальних закладах / автор-укладач І. М. Хом'як. – Остріг: Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2018. – 72 с.

ЗМІСТ

Передмова	4
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1	
Тема: Методи і прийоми навчання української мови у вищих навчальних закладах	5
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2	
Тема: Основні функції лекції. Модульна робота	20
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3	
Тема: Зміст і методика проведення практичних занять	45
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4	
Тема: Зміст і методика проведення семінарських занять	48
ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5	
Тема: Структура лабораторних занять	50
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ № 6, 7	
Тема: Підсумкова навчальна конференція Модульна робота	52

ПЕРЕДМОВА

Курс методики викладання української мови у вищих навчальних закладах включає навчальний матеріал, необхідний для вироблення чіткого уявлення про зміст викладацької праці й основні орієнтири її виконання, призначений ознайомити студентів із методичними та педагогічними засадами організації навчального процесу, сутністю науково-дослідної роботи у вищих навчальних закладах, а також особливостями реформування системи вітчизняної освіти, що полягають в об'єднанні досягнень науково-педагогічного прогресу з духовним розвитком людини, формуванням її наукового світогляду, культурним збагаченням, у забезпеченні професіоналізму й комунікативної компетентності майбутнього фахівця.

Серед основних вимог до сучасного викладача вищої школи – його фундаментальна науково-методична підготовка, високий світоглядний і методичний рівень лекційних, семінарських і практичних занять, сучасне лінгводидактичне мислення, загальна й передусім мовленнєва культура, гуманістична спрямованість професійної діяльності.

Основу педагогічної діяльності становить комунікативна вправність словесника: від якості мовлення викладача, способів його репрезентації залежить ступінь освіченості та рівень сформованості мовної особистості українського студента. Відтак система мовленнєвої підготовки майбутнього філолога спрямована на розвиток професійної мовнокомунікативної компетентності й охоплює лінгвістичну, предметну, прагматичну та технічну компетенції як складники її структури.

Практичні заняття сприяють формуванню у студентів-філологів професійної компетентності: виробленню вмінь сприймати, розуміти, систематизувати наукову інформацію з різних джерел; співвідносити теоретичні знання з потребами вищої школи; втілювати нові методичні ідеї у практику навчання лінгвістичних дисциплін; планувати, організовувати й аналізувати різноманітні види навчальних занять; використовувати найбільш ефективні методи і прийоми навчання у вищих навчальних закладах.

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1

Тема: Методи і прийоми навчання української мови у вищих навчальних закладах

План:

1. Метод у дидактиці вищої школи.
2. Основні класифікації методів навчання.
3. Напрями активного навчання.
4. Проблемні методи навчання.
5. Дискусійні методи навчання.
6. Класифікація пізнавальних ігор.
7. Неігрові методи навчання.

Література:

- Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Теорія / А. М. Алексюк. – Київ : Либідь, 1998. – 560 с.
- Ващенко Г. Загальні методи навчання: підручник для педагогів / Г. Ващенко. – Київ : Українська видавнича спілка, 1997. – 441 с.
- Деркач Л. Дебатна гра – важливий чинник розвитку риторичної культури / Л. Деркач // Дивослово. – 2015. – № 4. – С. 2–7.
- Лагдан С. Мовний турнір: творча співпраця викладачів і студентів / С. Лагдан // Дивослово. – 2015. – № 6. – С. 17–20.
- Махмутов М. И. Организация проблемного обучения / М. И. Махмутов. – Москва : Педагогика, 1977. – 240 с.
- Остапенко Н. М. Теорія і практика формування лінгводидактичних компетентностей у студентів філологічних факультетів ВНЗ / Н. М. Остапенко. – Черкаси : Брама, 2008. – С. 265–310.
- Симоненко Т. В. Теорія і практика формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів філологічних факультетів: монографія / Т. В. Симоненко. – Черкаси : Брама, 2006. – 328 с.
- Хом'як І. Лінгвістично-педагогічні задачі як засіб навчання студентів-філологів / І. М. Хом'як // УМЛШ. – 2013. – № 5. – С. 38–41.

Навчальне видання

**МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ З МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ**

Автор-укладач *І. М. Хом'як*

Технічний редактор *Свинарчук Р. В.*

Комп'ютерна верстка *Крушинської Н. О.*

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 4,18. Наклад 50 прим. Зам. № 5–18.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура «BloknotC».

Оригінал-макет виготовлено у видавництві
Національного університету «Острозька академія»,
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи РВ № 1 від 8 серпня 2000 року.

Видавець СПД Свинарчук Р. В.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи РВ № 27 від 29 липня 2004 року.
Тел. (+38067) 771 28 70, e-mail: 35800@ukr.net.